

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 21.5.2024 r.
COM(2024) 223 final

KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Wytyczne dotyczące analizy równowagi między zdolnością połowową a uprawnieniami do połowów w odniesieniu do segmentów floty składających się ze statków o długości poniżej 12 metrów w regionach najbardziej oddalonych zgodnie z art. 22 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa

1. WPROWADZENIE

W Unii Europejskiej znajduje się dziewięć regionów najbardziej oddalonych, które położone są daleko od kontynentu europejskiego na Oceanie Atlantyckim i Indyjskim, w basenie Morza Karaibskiego oraz w Ameryce Łacińskiej: Gujana Francuska, Gwadelupa, Martynika, Majotta, Reunion i Saint-Martin (Francja); Azory i Madera (Portugalia); Wyspy Kanaryjskie (Hiszpania).

W art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) uznano szczególne cechy i ograniczenia tych regionów najbardziej oddalonych. Uwzględnia się ich oddalenie, wyspiarski charakter, niewielkie rozmiary, trudną topografię i klimat oraz zależność gospodarczą od niewielkiej liczby sektorów, w tym rybołówstwa, oraz przewiduje konkretne środki w prawodawstwie i polityce Unii, aby pomóc im w sprostaniu tym wyzwaniom.

W 2022 r. Komisja przyjęła komunikat w sprawie regionów najbardziej oddalonych Unii¹, w którym określiła nową strategię dla tych regionów, co świadczy o zobowiązaniu Komisji do odzwierciedlenia ich specyfiki we wnioskach dotyczących prawodawstwa i polityki Unii.

W porównaniu z całą unijną flotą rybacką liczba statków we flocie rybackiej regionów najbardziej oddalonych jest niewielka. Charakter stad ryb, na które ukierunkowane są połowy w regionach najbardziej oddalonych, jest w wielu przypadkach odmienny i bardziej zróżnicowany niż stad, na które ukierunkowana jest flota rybacka pozostałej części Unii. Skład połowów w większości prowadzonych w ramach rybołówstwa tradycyjnego może być bardzo zróżnicowany i mieć charakter wielogatunkowy. Dostępnych jest stosunkowo mniej danych na temat większej różnorodności stad i przeprowadza się stosunkowo mniejszą liczbę ocen stad. Sytuację pogarsza w wielu przypadkach charakter statków rybackich, które należą do najmniejszych w Unii, a ze względu na ich wiek oraz dodatkowe obawy dotyczące bezpieczeństwa i ochrony w niektórych regionach najbardziej oddalonych często nie są one wyposażone tak dobrze jak inne statki do pozyskiwania danych na temat swojej działalności połowowej. Dane te są potrzebne państwom członkowskim do przygotowania rocznego sprawozdania krajowego na temat równowagi między zdolnością połowową ich flot a uprawnieniami do połowów. Sprawozdanie należy przygotować zgodnie z wytycznymi dotyczącymi analizy równowagi między zdolnością połowową a uprawnieniami do połowów przyjętymi przez Komisję na podstawie art. 22 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa² (zwanymi dalej „COM(2014) 545 final”). Ponadto w celu uwzględnienia zróżnicowanego charakteru działalności połowowej flot regionów najbardziej oddalonych konieczne może być

¹ COM(2022) 198 final

² COM (2014) 545 final

zwiększenie poziomu podsegmentacji floty, wykraczające poza to, co określono w ramach gromadzenia danych³.

Powyższy zakres rozważań sprawia, że w wielu przypadkach niemożliwe jest przeprowadzenie oceny równowagi tych flot zgodnie z COM(2014) 545 final.

Biorąc pod uwagę wszystkie przedstawione powyżej aspekty, które różnią się znacznie od tych właściwych dla pozostałej części Unii, w tym ograniczenia strukturalne regionów najbardziej oddalonych, specyfikę statków i łowisk, dostępność danych, sytuację geopolityczną i pod względem bezpieczeństwa w niektórych z tych regionów, a także wielogatunkowy skład połowów prowadzonych w ramach rybołówstwa tradycyjnego, oraz zgodnie z komunikatem z 2022 r. w sprawie regionów najbardziej oddalonych², w niniejszym komunikacie ustanawia się szczegółowe wytyczne dotyczące oceny równowagi w segmentach floty składających się ze statków o długości poniżej 12 metrów w regionach najbardziej oddalonych przez uzupełnienie szczegółowych elementów COM(2014) 545 final w odniesieniu do tych segmentów floty.

Ocena równowagi tych segmentów floty w regionach najbardziej oddalonych powinna nadal opierać się na biowskaźnikach oraz wskaźnikach ekonomicznych i wykorzystania statku, które określono w COM(2014) 545 final. W szczególności należy zachować równowagę obu biowskaźników (SHI i SAR), obu wskaźników ekonomicznych (RoI, CR/BER), jak i jednego ze wskaźników użytkowania statku (VUR, VUR220 lub zdefiniowany przez państwo członkowskie wskaźnik VUR_{nn}).

Niniejszy komunikat przewiduje jednak alternatywne metody, które zainteresowane państwa członkowskie mogą stosować w celu przygotowania niektórych wskaźników w odniesieniu do segmentów floty składających się ze statków o długości poniżej 12 metrów w regionach najbardziej oddalonych. Te alternatywne metody opierają się na opracowaniu COM(2014) 545 final i uwzględniają 1) dodatkowe analizy naukowe i zalecenia przedstawione przez Komitet Naukowo-Techniczny i Ekonomiczny ds. Rybołówstwa (STECF) w odniesieniu do rocznych sprawozdań dotyczących floty państw członkowskich oraz 2) informacje specyficzne dla regionów najbardziej oddalonych dostarczone przez zainteresowane państwa członkowskie⁴.

We wszystkich przypadkach, w tym przy stosowaniu niniejszych wytycznych, państwa członkowskie powinny przedstawić wszystkie niezbędne dane i wyjaśnienia w celu uzasadnienia swoich wyborów oraz, w razie potrzeby, aby umożliwić STECF dalszą analizę i kontrolę.

2. ALTERNATYWNE METODY DLA SEGMENTÓW FLOTY SKŁADAJĄCYCH SIĘ ZE STATKÓW O DŁUGOŚCI PONIŻEJ 12 METRÓW W REGIONACH NAJBARDZIEJ ODDALONYCH

³Rozporządzenie Rady (WE) nr 199/2008 z dnia 25 lutego 2008 r. w sprawie ustanowienia wspólnotowych ram gromadzenia danych, zarządzania nimi i ich wykorzystywania w sektorze rybołówstwa oraz w sprawie wspierania doradztwa naukowego w zakresie wspólnej polityki rybołówstwa (Dz.U. L 60 z 5.3.2008)

⁴W szczególności STECF PLEN 24-01

COM(2014) 545 final ma zastosowanie do wszystkich segmentów statków jako podstawowa zasada.

Wytyczne zawarte w niniejszym komunikacie wprowadzają alternatywne metody dla segmentów floty składających się ze statków o długości poniżej 12 metrów w regionach najbardziej oddalonych, które mogą być stosowane do przygotowania parametrów danych, biowskaźników, wskaźników wykorzystania statków oraz dodatkowych wskaźników, jak określono poniżej.

Państwa członkowskie mogą przygotować swoje sprawozdania dotyczące floty na podstawie którejkolwiek z alternatywnych metod określonych w niniejszym komunikacie w odniesieniu do danych segmentów floty, wyłącznie jeżeli uzasadnią taką potrzebę w świetle szczególnej sytuacji danego segmentu floty i szczególnych ograniczeń, jakim podlega segment, ze względu na jego położenie w regionie najbardziej oddalonym. Wyjaśnienia należy przedstawić w załączniku do sprawozdania dotyczącego floty.

2.1 Parametry danych i segmentacja floty

W celu przeprowadzenia znormalizowanych analiz, ułatwienia porównań i uniknięcia powielania prac, zgodnie z COM(2014) 545 final, parametry danych należy obliczać przy wykorzystaniu danych zgromadzonych na podstawie ram gromadzenia danych.

W przypadku statków o długości poniżej 12 metrów w regionach najbardziej oddalonych obliczanie wskaźnika może być poddane podziałowi na podsegmenty na najbardziej odpowiednim poziomie⁵. W przypadkach, w których dostarczona jest podsegmentacja, powinna ona stanowić dodatek do ram gromadzenia danych, a nie je zastępować. Ponadto wszystkie dane potwierdzające obliczenia zawarte w sprawozdaniu dotyczącym floty należy również przedstawić w załączniku do takiego sprawozdania zgodnie z tą samą, jednolitą podsegmentacją.

2.2 Biowskaźniki

Zgodnie z COM(2014) 545 final, aby wykazać równowagę segmentu floty, oba biowskaźniki (wskaźnik zrównoważonego odłowu i wskaźnik zagrożonych stad) powinny być w równowadze.

2.2.1 Wskaźnik zrównoważonego odłowu

W odniesieniu do segmentów floty dotyczących statków o długości poniżej 12 metrów w regionach najbardziej oddalonych obliczanie wskaźnika zrównoważonego odłowu, jak

⁵ Państwa członkowskie powinny w jak najlepszy sposób wykorzystać kolumny ACTIVITY (działalność), GEAR (narzędzia połowowe) oraz FISHERY (rybołówstwo) zawarte w formularzu wezwania do przekazania informacji ekonomicznych

wyjaśniono w sekcji 10.1 COM(2014) 545 final, można uprościć w jeden z następujących sposobów:

- wartości F i Fmsy można wyprowadzić, w kolejności ważności, z: a) ocen krajowych poddanych wzajemnej ocenie, w przypadku gdy wzajemne oceny są publicznie dostępne lub stanowią załącznik do sprawozdania dotyczącego floty; b) ocen krajowych, które nie zostały (jeszcze) poddane wzajemnej ocenie, w przypadku gdy oceny krajowe przedstawiono w załączniku do sprawozdania dotyczącego floty, w celu poddania ich wzajemnej ocenie;
- wskaźnik można przedstawić wraz z rzeczywistym odsetkiem pokrycia i liczbą stad wykorzystanych do obliczenia wartości;
- można wykorzystać szacunki wartości F i Fmsy dotyczące zarówno jednego reprezentatywnego gatunku docelowego w połowach, jak i większej ich liczby; w tym kontekście można również przedstawić i wykorzystać oceny oparte na produktywności grupowania gatunków.

Niezależnie od uproszczenia zastosowanego przez państwo członkowskie, wszystkie niezbędne dane należy przedstawić w załączniku do sprawozdania dotyczącego floty, aby umożliwić STECF dalszą kontrolę.

2.2.2 Wskaźnik zagrożonych stad

Zgodnie z COM(2014) 545 final w celu obliczenia wskaźnika zagrożonych stad (SAR) państwa członkowskie powinny uwzględnić liczbę stad obecnie ocenianych jako obciążone „wysokim ryzykiem biologicznym”, które są eksploatowane przez dany segment floty.

Na podstawie opinii STECF uznaje się, że wartości progowe ustalone w dokumencie COM(2014) 545 final, w zależności od których określa się, czy zagrożone stado lub stada są „eksploatowane przez” daną flotę, mogą zostać zmienione⁶. W oczekiwaniu na dalszą ocenę STECF i biorąc pod uwagę szczególną sytuację segmentów floty składających się ze statków o długości poniżej 12 metrów w regionach najbardziej oddalonych, w przyszłości można będzie ustalić alternatywny próg dla tych segmentów floty.

W międzyczasie, biorąc pod uwagę, z jednej strony, wnioski STECF dotyczące wartości progowej dla wskaźnika zagrożonych stad⁶, a z drugiej strony szczególną sytuację segmentów floty składających się ze statków o długości poniżej 12 metrów w regionach najbardziej oddalonych, należy umożliwić państwom członkowskim tymczasowe stosowanie alternatywnego progu.

⁶ STECF PLEN 24-01

W związku z tym, w oparciu o dostępne informacje techniczne dotyczące stosowania wskaźnika zagrożonych stad w rybołówstwie regionów najbardziej oddalonych, państwa członkowskie mogą uznać, w odniesieniu do segmentów floty składających się ze statków o długości poniżej 12 metrów w regionach najbardziej oddalonych, że stado obciążone wysokim ryzykiem biologicznym jest „eksploatowane przez” jeden z segmentów floty, jeżeli stado to stanowi ponad **20 %** połowów danego segmentu floty lub jeżeli dany segment floty odpowiada za ponad 10 % połowów tego stada. Państwa członkowskie powinny przedłożyć do dalszej kontroli STECF szczegółowe dane i wyjaśnienia dotyczące zastosowanych obliczeń, a także naukowe powody zastosowania tej alternatywnej wartości progowej w załączniku do sprawozdania dotyczącego floty.

2.3 Wskaźnik wykorzystania statku

Zgodnie z COM(2014) 545 final wskaźnik wykorzystania statku to średnia – w odniesieniu do każdego segmentu floty – stosunku nakładu faktycznie zaangażowanego do maksymalnego nakładu, który mógłby zostać wykorzystany przez flotę.

Państwa członkowskie powinny mieć możliwość stosowania wersji tego wskaźnika opartej na teoretycznym, a nie rzeczywistym, maksymalnym poziomie działalności. Wartość ta powinna być określana przez każde państwo członkowskie na podstawie oceny eksperckiej i dostępnych informacji, z uwzględnieniem warunków naturalnych, technicznych i społecznych. Możliwość tę przyznaje się państwom członkowskim, ponieważ zaobserwowana maksymalna liczba dni na morzu w danym segmencie floty dla każdego roku odniesienia może być ograniczona przez czynniki zewnętrzne, a zatem liczba ta może nie odzwierciedlać prawdziwej zdolności technicznej tej floty. Przykładami czynników zewnętrznych, jak określono w sekcji 12.2 COM(2014) 545 final, mogą być czynniki ekonomiczne, środowiskowe i społeczne. Jak zauważono w sekcji 1, segmenty floty składające się ze statków o długości poniżej 12 metrów w regionach najbardziej oddalonych są szczególnie narażone na takie czynniki zewnętrzne.

W przypadku gdy państwa członkowskie mogą uzasadnić zastosowanie tej wersji wskaźnika określonej w sekcji 12.2 COM(2014) 545 final, może to znaleźć odzwierciedlenie w wyborze wskaźnika VUR_{nn}. Powody wyboru wariantu *nn* należy podać wraz ze wszystkimi danymi wymaganymi do obliczeń w załączniku do sprawozdania dotyczącego floty.

2.4 Dodatkowe wskaźniki

W przypadku segmentów floty składających się ze statków o długości poniżej 12 metrów w regionach najbardziej oddalonych jako dodatkowe wskaźniki biologiczne można podać wskaźnik liczby nadmiernie eksploatowanych stad [Number of Overexploited Stocks] (NOS) i wskaźnik zależności ekonomicznej [Economic Dependency Indicator] (EDI) jako dodatkowe wskaźniki biologiczne obliczane zgodnie z opinią STECF⁷.

⁷ Aby obliczyć te wskaźniki, prosimy zapoznać się ze sprawozdaniami STECF-PLN-24-01 i STECF-15-02 s. 76–78 oraz przyjąć, że $n=10\%$

Można również przedstawić wskaźniki społeczne, potencjalnie pomocne w zilustrowaniu szerszych warunków społeczno-ekonomicznych, w jakich działa flota. Daje to państwom członkowskim możliwość przedstawienia dodatkowych przykładów ilustrujących stan ich segmentów floty, obejmujących najmniejsze i potencjalnie najbardziej podatne na zagrożenia statki i przedsiębiorstwa.

Te dodatkowe wskaźniki nie są uznawane za wskaźniki alternatywne i nie są uwzględniane w obliczeniach równowagi floty.

3. UWAGI KOŃCOWE

Wytyczne te, odnoszące się do segmentów floty składających się ze statków o długości poniżej 12 metrów w regionach najbardziej oddalonych, będą miały zastosowanie do czasu przedstawienia przez STECF, a w szczególności jego grupę roboczą ekspertów ds. regionów najbardziej oddalonych, dalszych opinii na temat wskaźników stosowanych do obliczania równowagi floty oraz ich odpowiednich progów. W każdym razie nie mogą one być jednak stosowane po przygotowaniu przez państwa członkowskie sprawozdań dotyczących floty, które mają zostać przedłożone do dnia 31 maja 2025 r.